

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Можайская средняя общеобразовательная школа»

«Рассмотрено» на заседании МО учителей гуманитарного цикла Протокол № <u>1</u> от « <u>30</u> » <u>08</u> 2023 г. руководитель МО <u>ИИИ</u> / <u>Иванова Д-Х. Б-Д.</u> /	«Согласовано» заместитель директора по НМР <u>Д.С. Ганжурова</u> /Ганжурова Д.С./ « <u>01</u> » <u>сентября</u> 2023г.	«Утверждаю» Приказ № <u>616</u> от « <u>01</u> » <u>09</u> 2023г. директор МБОУ «МСОШ» <u>Э.Б. Цыбиков</u> /Цыбиков Э.Б./
--	---	--

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по родному (бурятскому) языку
(указать предмет, курс, модуль)

Класс 6

Количество часов в год 68

Учитель Ганжурова Дарима Солбоновна

Можайка
2023

1. Тайлбари бэшэг

I. Түрэлхи хэлэ заалгын зорилгонууд. Нургуулин шухала зорилгонь хадаа ургажа ябаа үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэһэ нууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ, тэдэниие ажал дээрэ хэрэглэхэ, дадал шадабаритай болгохо, хүгжэлтын юрэнхы үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ гэхэн юм.

1. Нурагшадай түрэлхи хэлэ үзэлгэ хадаа оршон тойронхи байдалые ойлгоходонь, мүн ород хэлэ болон бэшэшье предметүүдые үзэхэ хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэдэг. Гадна нурагшадые болбосоруулха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһалха арга боломжотой. Ушар тиимэһээ түрэлхи хэлэнэй үүргые саашань улам дээшэлүүлхэ, энэ предмет заалгые, хэшээл бүхэнэй үрэ дүнгые найжаруулха шухала.

2. VI классай буряад хэлэнэй программа соо буряад хэшээлэй гол удха болон шухала шэглэлнүүд хараалагдана.

Эдэ шэглэлнүүдэй тон шухалань хадаа нургалга хүмүүжүүлгэ хоёрые түрэлхи хэлэ, литературын хэшээлнүүдтэ нягта холбоотойгоор эмхидхэхэ гэхэн эрилтэ болоно.

3. Түрэлхи хэлэндэ, тэрэнэй үүргэдэ нурагшадай һонирхолые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, тон дуратайгаар хүмүүжүүлхэ шухала. Тиигэхын тула буряад хэлэнэй баялигые, тэрэнэй уран аргуудые – зэргэсүүлгэ, эпитет, метафора гэхэ мэтые—хэшээлдээ хэрэглэхэ, тэдэниие нурагшадай хэлэлгэдэ хэрэглүүлжэ нургаха. Тиихэтээ хамта түрэлхи хэлэ заахадаа, нурагшадта гүнзэгы, бата бэхи эрдэм болбосорол олгохо хэрэгтэй.

4. Буряад хэлэ заахадаа, багша болбол теоретическэ асуудалнуудта тусхай анхарал хандуулха: абяанай болон үгын шэнжэлэлгэдэ, үгын бүридэлдэ, хэлэлгын хубинуудта, мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй холболгодо, мэдүүлэлэй байгуулгада, бэшэгэй дүримүүдтэ, сэглэлтын тэмдэгүүдтэ гэхэ мэтэ.

Нурагшадай теоретическэ мэдэсэнүүдые элдэб янзын шүүлбэри хэхэдээ элирүүлхэ.

5. VI класста морфологи заахадаа, синтаксис дээрэ үндэһэлжэ, тэрэнтэй нягта холбоотойгоор зааха ёһотой. Тиихэдээ мэдүүлэл соо үгтэһэн хэлэлгын хубинуудай хоорондохы холбоо, бэе бэеһээ дулдыдангы байһые ойлгуулха. Жэшээлхэдэ, глагол үзэхэдөө, тэрэнэй юун тухай хэлэһые, тодорхойлһые ойлгуулха. Хэрбээ “Доржо сэбэрхэнээр бэшэжэ байна” гэжэ мэдүүлэл үгөө һаа, энэ мэдүүлэлэй хэлэгшые, тэрэнэй гаралгые, юун тухай хэлэгдэһые элирүүлхэ болоно. Мүн тиихэдэ ямарханаар бэшэжэ байһыень элирүүлһэн үгэ (сэбэрхэнээр) дээрэ тогтохо болоно.

6. Багшын шухала зорилгонуудай нэгэниинь хадаа нурагшадые алдуугүйгөөр, зүбөөр бэшүүлжэ нургаха болоно.

Бэшэгэй дүримүүдые, сэглэлтын тэмдэгүүдые үзэхэдөө, нурагшад зүбөөр ойлгоод, тэдээнээ алдуугүйгөөр хэрэглэжэ нураха ёһотой.

7. Түрэлхи хэлые литературатайнь нягта холбоотойгоор зааха хэрэгтэй. Тиихэдээ литературын хэшээлдэ үзэһэн уран зохёолой хэлэ, найруулга, холбоо үгэнүүд, оньһон болон хошоо үгэнүүд, зэргэсүүлгэнүүд, зохид мэдүүлэлнүүд, богонихон текстнүүд гэхэ мэтые буряад хэлэнэй хэшээлнүүдтэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

8. Түрэлхи хэлэ, литературын хэшээлнүүдтэ хэлэлгэ хүгжөөлгэ хараалагданхай. Тиимэһээ изложени болон сочинени бэшэлгэ, хөөржэ нургалга гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд дүүргэгдэхэ ёһотой.

9. Буряад хэлэ үзэлгэ бэшэ предметүүдые үзэлгэтэй нягта холбоотой. Жэшээлхэдэ, буряад хэлэндэ түшэглэн, ород хэлэнэй олон ойлгосонуудые нурагшадта ойлгуулжа, хоёрдохы хэлэндэнь нургаха зэргэтэй.

Дээрэ хэлэгдэһэн нургалга болон хүмүүжүүлгын зорилгонуудые дүүргэхын тула багша болбол өөрынгөө эрдэм мэдэсые, дүй дүршэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байха ёһотой. Тиихэдээ буряад хэлээр, литератураар, методикоор, педагогикоор, психологёор шэнэ шэнэ номуудые уншажа, хэшээл бүридөө найнаар бэлдэжэ, үрэ дүн һайнтайгаар зааха уялгатай.

II. Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Буряад хэлэнэй грамматика үзэлгэ хадаа нурагшадай ухаан бодолые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй хэлэлгэ хүгжөөхэ зорилготой. Энэ хүдэлмэри бүхы хэшээлнүүдтэ бэелүүлэгдэхэ ёһотой.

Түрэлхи хэлэнэй хэшээлдэ хэлэлгэ хүгжөөлгэ хадаа иимэнүүд гол шэглэлтэй байха, гэбэл:

1. Литературна хэлэндэ нургалга. Абяануудые, үгэнүүдые, мэдүүлэлнүүдые зүбөөр нэрлэхэ, үгүүлхэ, аялга нугалбаритайгаар хэлэхэ, уншаха болоно. Мүн тиихэдэ мэдүүлэл соо хэрэглэгдэһэн үгэнүүд нуури байраяа зүбөөр олоһон, удхынгаа талаар тон таарангы байха ёһотой. Литературна хэлэндэ нурагшадые нургажа байхадаа, багша болбол тэдэнэй нюотаг хэлэнэй алдуунуудые усадхажа байха зэргэтэй. Тиихэдээ нурагшадта хэлэжэ байха шухала: манай нюотагта энэ абяае гү, али үгые иигэжэ үгүүлдэг, литературна хэлэндэ тэрэ абяан ондоогоор үгүүлэгдэдэг, хэлэгдэдэг г. м.

2. Нурагшадай үгын нөөсье болон мэдүүлэл зохёолгы баяжуулга. Нурагшадай уншахада, бэшэгэй хүдэлмэри дүүргэхэдэнь, хүшэр удхатай үгэнүүдыень ойлгуулжа хэрэглүүлхэ шухала. Словарна хүдэлмэри хэхэдээ, нурагшад шэнэ үгы ажаглаха, тэрэниие словарь соо бэдэржэ, удхыень зүбөөр ойлгожо абаха ёготой.

Мэдүүлэл зохёожо нуралга хадаа хэлэлгэ хүгжөөлгэдэ айхабтар ехэ тухатай. Нурагшад үгэнүүдые, холбоо үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэжэ, мэдүүлэл зохёожо нураха уялгатай.

3. Холбоо хэлэлгэдэ нуругалга. Нурагшад болбол нуруад хэлэнэй грамматика үзэжэ байхадаа, нуруажнени дүүргэхэдээ, изложени болон сочинени бэшэхэдээ, үгэнүүдэй удхые, тэдэнэй холбоо зүбөөр хэрэглэжэ нураха ёготой. Тиэхэдээ тэдэнэр изложениин гү, али сочинениин темье зүбөөр шүүмжэлхэ, гол удхыень зүбөөр ойлгохо, түсэб зохёохо. Тэрэнэйнгээ үндэһөөр хэлэнэй материал хэрэглэн, нуруимтайгаар зохёолгоёо бэшэхэ.

2. Программын байгуулга ба удха

VI КЛАСС (68 ЧАС)

Табадахи класста үзэнэн хүшэр темэнүүдые дабталга (1 час)

Түрэлхи хэлэнэй удха шанар тухай тобшохоноор хөөрэлдэлгэ (1 час)

Лексикэ (14 час)

Үндэһэн нуруад үгэнүүд. Мэргэжэлтэнэй үгэнүүд. Ньютаг хэлэнэй үгэнүүд. Ондоо хэлэнһээ абтаһан үгэнүүд. Хуушарһан үгэнүүд (юрэл танилсуулха).

Хошон үгэтэй нуруулга тухай юрэнхы ойлгосо. Хошон үгэтэй нуруулгын тааралдалай гол шэнжэнүүд.

Ямар хэлэнһээ абтаһан үгэб гэжэ мэдэхэ болохо. Абтаһан, ньютагай, мэргэжэлтэнэй, хуушарһан үгэнүүдые илгаруулха шадабаритай болгохо. Нурагшад хэлэлгэдээ хошон үгэтэй нуруулгын тааралдалые хэрэглэжэ нураха уялгатай.

Хэлэлгын хубинууд тухай ойлгосо (3 час)

Юумэнэй, тэмдэгэй, тоогой, түлөөнэй нэрэнүүдэй, наречинүүдэй, причастинуудай, деепричастинуудай зохилдол ба хамаадал тухай ойлгосо.

Хошон үгэтэй нуруулгын тааралдалай гол шэнжэнүүд.

Падежнүүдэй залгалтануудые зүб бэшэлгэ. Юумэнэй нэрын нюурта ба өөртэ хамаадал, тэдэнэй залгалтануудые зүбөөр хэлэлгэ, бэшэлгэ.

Тоогой ба түлөөнэй нэрэнүүдэй синтаксическа үүргэ.

Наречинүүдые мэдүүлэлэй ушарлагшадай ба хэлэгшын үүргээр хэрэглэлгэ. Наречинүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ нуралга.

Юумэнэй нэрэ (21 час)

Эхин классуудта үзэнэнөө дабталга.

Юумэнэй нэрын удха шанар ба грамматическа гол тэмдэгүүдынь. Юумэнэй нэрын синтаксическа үүргэ. Юумэнэй нэрые хандалга болгон хэрэглэлгэ.

Юумэнэй нэрэнүүдэй хүниие ба юумэ тэмдэглэлгэ.

Тухайта ба юрын юумэнэй нэрэнүүд.

Географическа нэрэнүүдые (түби дэлхэйн, нуур далайн, хада уулын, орон ньютагай, хото тосхоной, талмай, гудамжа мэтын нэрэнүүдые), түүхын ушаралнуудай, хубисхалай һайндэрнүүдэй, дурусхаалта үдэрнүүдэй нэрэнүүдые ехэ үзэгөөр эхилжэ бэшэлгэ.

Ном, дэбтэр, газетэ журнал, зураг, кинофильм, зүжэг, литературыын ба хүгжэмэй зохёолнуудай нэрэнүүдые ехэ үзэгөөр эхилжэ бэшэлгэ. Текст соо эдэ нэрэнүүдые кавычкаар илгалга.

Нэгэнэй ба олоной тоо.

Зохилдол. Падежэй залгалтануудай нууриин зөөлэн хашалганай, дифтонгын, удаан ба сохилтотой аялганай, хэлэнэй узуурай н хашалганай удаа түхэлөө хубилгадаг ушарнууд. Падежнүүдэй залгалтануудые залгахада, зарим юумэнэй нэрэнүүдэй нуурида болодог хубилалтанууд. Падежэй залгалтануудые зүб бэшэлгэ.

Юумэнэй нэрын нюурта ба өөртэ хамаадал, тэдэнэй залгалтануудые зүб бэшэлгэ.

Хэрэггүй газарта нэгэ үгээ дабтахагүйн тула дүтэрхы удхатай юумэнэй нэрэнүүдые хэлэлгэ соогоо хэрэглэжэ шадаха дадал.

Падежнүүдэй ба хамаадалай залгалтануудые зүбөөр хэлэхэ, бэшэхэ шадабаритай бололго.

Тэмдэгэй нэрэ (8 час)

Тэмдэгэй нэрын удха ба грамматическа шэнжэнь.

Шанарта ба харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүд.

Тэмдэгэй нэрын бии бололго. Тэмдэгэй нэрэ бии болгодог суффикснууды зүб бэшэлгэ.

Тэмдэгэй нэрэнүүды зохилдуулха, хамаадуулха шадабаритай болголго.

Дүтэрхы удхатай тэмдэгэй нэрэнүүды хэлэлгэ соогоо хэрэглэжэ һуралга.

Дүтэрхы удхатай тэмдэгэй нэрэнүүды хэлэлгэ соогоо хэрэглэлгэ.

Тоогой нэрэ (8 час)

Тоогой нэрэ тухай ойлгосо. Тоолоһон, дугаарлаһан, баглуулһан, суглуулһан тоогой нэрэнүүд.

Тоолоһон тоогой нэрын һүүлэй хашалган. Дугаарлаһан, баглуулһан ба суглуулһан тоогой нэрэнүүды бии болгодог суффикснууды зүб бэшэлгэ. Юрын ба бүридэмэл тоогой нэрэнүүд.

Хэлэлгэ соо баглуулһан тоогой нэрын хубаарилһан ба баглуулһан удха шанар зүбөөр хэрэглэжэ шадалга.

Тоолоһон, дугаарлаһан, баглуулһан тоогой нэрэнүүды элирхэйлэгшэ, суглуулһан тоогой нэрые нэрлүүлэгшэ болгон хэрэглэлгэ.

Тоогой нэрэнүүды зүбөөр үгүүлэлгэ.

Тоогой нэрэнүүды хэлэлгэдээ зүбөөр хэлэхэ, бэшэхэ шадабаритай болголго.

Түлөөнэй нэрэ (9час)

Түлөөнэй нэрэ тухай ойлгосо. Түлөөнэй нэрэнүүдэй илгарал. Түлөөнэй нэрэнүүды мэдүүлэлэй элдэб гэшүүдэй үүргээр хэрэглэлгэ.

Түлөөнэй нэрэнүүдэй нюурта ба өөртэ хамаадалнууд. Ньюрай частицанууды зүбөөр хэрэглэжэ шадалга.

Түлөөнэй нэрэнүүды хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэлгэ. Түлөөнэй нэрэнүүды мэдүүлэлнүүды холболгодо зүбөөр хэрэглэжэ һуралга.

Дайбар үгэ (6 час)

Наречинүүдэй удха ба грамматическа шэнжэнүүдынь.

Наречинүүдэй удхаараа илгарал. Наречинүүды мэдүүлэлэй ушарлагшадай ба хэлэгшын үүргээр хэрэглэлгэ.

Наречинүүдэй бии болохо аргууд.

Дүтэрхы удхатай наречинүүды хэлэлгэ соогоо хэрэглэжэ һуралга.

Наречинүүды мэдүүлэлнүүд соо зүбөөр хэрэглэхэ шадабаритай болголго.

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ

Үзэһэн текстнүүды (хуби хубяарынь), хэлэлгын найруулга, темэ, холбоотой хөөрөөнэй гол удха дабталга. Хэрэгэй найруулга тухай юрэнхы хөөрөлдэлгэ.

Байгаалие гү, али ямар нэгэн бодото байдалы тодорхойлон харуулһан удхатай юрэ хөөрөһэн текстээр изложени бэшэлгэ.

Шудалан үзэжэ байгаа литературна зохёолой хэхэгээр дэлгэрэнгы ба хуряангы изложени бэшэлгэ.

Хараһан фильмын, зүжэгэй, радио-дамжуулгын удхаар өөрынгөө һанамжа оруулалсан, дэлгэрэнгы ба хуряангы изложени бэшэлгэ.

Хараһан гү, али дуулаһан юумэн тухайгаа юрэ хөөрөһэн текстээр сочинени бэшэлгэ.

Ямар нэгэн юумые, байгаалие ажаглан хадуужа абаһанаа тодорхойлоһон, мүн зураг хаража бэшэһэн сочинени.

Литературна геройн характеристикэ хөөрөжэ үгэлгэ.

Уншаһан рассказ, шүлэг, статья тухай һанамжаяа бэшэлгэ.

Нүхэртөө бэшэг, ханын газетэдэ заметкэ бэшэлгэ.

Юрын байгуулгатай мэдүүлэлнүүдһээ бүридэһэн багахан рассказые ородһоо буряад хэлэн дээрэ оршуулга.

Шухала шадабари ба дадал.

Һурагшад зургаадахи класс дүүргэхэдээ, иимэнүүд шадабаритай болон дадалтай болохо ёһотой:

Олон удхатай үгэнүүдэй илгаае мэдэхэ, хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэхэ. Словарь хэрэглэжэ, хүшэр үгэнүүдэй тайлбари хэжэ шадаха.

Зургаадахи класста үзэһэн хэлэлгын хубинууд болон тэдэнэй грамматическа шэнжэнүүды һайнаар мэдэхэ. I—VI классуудта үзэһэн хүшэр үгэнүүдэй бэшэгэй дүримүүды мэдэхэ, хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха.

Һурагшад юумэнэй, тэмдэгэй, тоогой нэрэнүүды, наречинүүды хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ шадаха зэргэтэй.

Орѐо нарин түсѐб зохѐохо. Дѐлхѐйн байгаали гү, али ямар нѐгэн юумэн тухай тобшоор, зүбѐер юрѐ хѐѐрѐхѐ, бѐшѐхѐ.

Сочинени бѐшѐхѐ материалаа суглуулта, зүбѐер ханал бодолоо удаа дараалан бѐшѐхѐ шадабаритай болохо.

3. Хүлѐэгдѐхѐ дүнгүүд

Шухала шадабари ба дадалнууд:

Хѐлѐлгѐдѐѐ олон янзын үйлѐ үгѐнүүдыѐ зүбѐер хѐрглѐжѐ хураха;
причастна болон дѐспричастна дахуулалнуудтай мѐдүүлѐлнүүдыѐ хѐлѐлгѐдѐѐ хѐрѐглѐхѐ;
дүтѐрхы удхатай холболтонуудыѐ зүбѐер хѐрѐглѐхѐ;
зүйр үгѐнүүдѐй илгаануудыѐ мѐдѐхѐ, зүбѐер хѐрѐглѐжѐ шадаха;
аянгалхан үгѐнүүдыѐ хѐлѐлгѐдѐѐ зүбѐер хѐрѐглѐхѐ.

Эрдѐм мѐдѐсѐѐ бодото байдалда хѐрѐглѐжѐ хургаха.

- ухаан бодолоо хүгжѐѐхын тулада буряад литературын үүргѐ ехѐ гѐжѐ ойлгуулха;
  - түрѐл хайхан хѐлѐндѐѐ гамтайгаар, сѐбѐрѐѐр хѐлѐжѐ хургаха;
  - хѐлѐнѐйнѐѐсѐбаяжуулха;
  - бусадѐрдѐмшудалалгадабуряадхѐлѐхѐрѐглѐлгѐ.

Предмѐдѐй онсо илгаа

Һурагшадтай түрѐлхи хѐлѐ үзѐлгѐ хадаа оршон тойронхи байдалыѐ ойлгоходонь, мүн ород хѐлѐ болон бѐшѐшьѐ предмѐдүүдыѐ үзѐхѐ хѐрѐгтѐнѐ ехѐ туһа хүргѐдѐг.

Гадна һурагшадыѐ болбосоруулха, хүмүүжүүлхѐ хѐрѐгтѐ туһалха арга боломжотой. Ушар тиимѐһѐ түрѐлхи хѐлѐнѐй үүргыѐ саашань улам дѐѐшѐлүүлхѐ, ѐнѐ предмет заалгыѐ, хѐшѐѐл бүхѐнѐй үрѐ дүнгыѐ һайжаруулха шухала.

1. Дабталга.
2. Хѐлѐн ба тѐрѐнѐй удха шанар тухай хѐѐрѐлдѐлгѐ.
3. Лексикологи. Фразеологи.
4. Хѐлѐлгын хубинууд тухай ойлгосо.
5. Юумѐнѐй нѐрѐ. Тѐрѐнѐй морфологическа гол шѐнжѐнүүд ба синтаксическа үүргѐ.
6. Тѐмдѐгѐй нѐрѐ. Тѐрѐнѐй морфологическа гол шѐнжѐнүүд ба синтаксическа үүргѐ.
7. Тоогой нѐрѐ. Тѐрѐнѐй морфологическа гол шѐнжѐнүүд ба синтаксическа үүргѐ.
8. Түлѐѐнѐй нѐрѐ. Тѐрѐнѐй морфологическа гол шѐнжѐнүүд ба синтаксическа үүргѐ.
9. Дайбар үгѐ. Тѐрѐнѐй морфологическа гол шѐнжѐнүүд ба синтаксическа үүргѐ.
10. Дабталга.
11. Холбоо хѐлѐлгѐ хүгжѐѐлгѐ.

Һурагшадыѐ бѐлдѐхѐ эрилтѐнүүд

Морфологи шудалан үзѐхѐдѐѐ, һурагшад үгын бүридѐл ба үгын бии болодог аргуудтайнѐ танилсана. Үгын удхата хубинууд – үндѐһѐн ба залгабаринуудай үүргѐ тухай, үгѐнүүдыѐ холбодог арга зѐбсѐгынѐ болохо залгалта тухай ойлгосо һурагшадта үгѐхѐ, үгыѐ ганса бүридѐлѐѐрнѐ шүүлбѐрилжѐ хураха бѐшѐ, мүн баһа ямар үгѐһѐѐ яагаад бии болоһыѐнѐ ойлгуулха шухала юм. Үгын бүридѐлѐѐр ба үгын бии бололгоор шүүлбѐридѐ наринаар хандаха, зүб бѐшѐлгѐтѐйнѐ холбоотойгоор хараха. Хѐлѐлгын хубинуудай морфологическа шѐнжѐнүүдыѐ ойлгон, тѐдѐнѐй хоорондохи адли ба ондоо зүйлнүүдыѐ мѐдѐжѐ абаха зорилго табигдана.

Һурагшадтай мѐдѐсѐ шалгалга

Шалгалта : шалгалтын упражненинүүд, бѐшѐмѐл харюунууд, тестнүүд, диктантнууд, аман шалгалта, хѐѐрѐлдѐѐн, һурагшадтай уридшалан хүдѐлѐлгѐ, хүсѐд шийдхѐгдѐѐгүй асуудалнуудыѐ шѐнжѐлүүлѐн тайлбарилга, рефератуудыѐ бѐшѐлгѐ, олонийтын ажалда хабаадалга, элидхѐл хѐлгѐ ба бусад.

Аман шалгалтаар элирүүлѐгдѐхѐ үрѐ дүнгүүд: һурагшадтай хѐлѐн тодо сѐбѐр, уян нугархай, ханал бодолоо эли тодоор холбожо, мѐдүүлѐл, үгүүлѐл болгон хѐрѐглѐжѐ шадаха ѐһотой. Һуралсалай мониторинг элирүүлгѐдѐ холбоо хѐлѐлгѐ хүгжѐѐлгын хүдѐлмѐрийн дүнгүүд оролсодог.

Дүн гаргалгын шалгалта: шалгалтын холимог хүдѐлмѐри, шалгалтын диктант, тестнүүд.

4. Тематическа түсѐблѐлгѐ

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаари		ЭОР
		Хамта	Шалгалтын хүдэлмэри	
	Оршол.	2		
	Табадахи класста үзэһэнөө дабталга.	6		https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=2
	Лексикологи. Фразеологи.	5		https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=43
	Грамматика. Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо	3	1	https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=62
	Юумэнэй нэрэ.	21	1	https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=70
	Тэмдэгэй нэрэ.	8		https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=87
	Тоогой нэрэ.	8	1	https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=98
	Түлөөнэй нэрэ.	9		https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=107
	Дайбар үгэ.	6	1	https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/tutorial?part_id=133
		68	4	

Һурагшадаай хэрэгсэлнүүд:

1 Буряад хэлэн: 6-дахи класста үзэхэ ном. «Буряад хэлэн» О.Ш.Цыремпилова, Ц.С.Жанчипова.Улан – Удэ, Бэлиг, 2013 ;

4 Дидактические материалы по бурятскому языку для 5-9 классов. Батоев Б.-Д. Б. - Улан-Удэ: Бурятское книжное издательство, 2000

Багшын методическа хэрэгсэлнүүд:

1. «Методическа дурадхалнууд» 6-дахи класс. О.Ш. Цыремпилова, Ц.С. Жанчипова,2017
2. Диктантнуудай суглуулбари. Буряад хэлэнэй багшанарнуудта зорюулһан пособи. 5,6 класс. Спасова Д.М. - п.Усть-Ордынский, 2006
3. Буряад хэлээр лабораторно-практическа хүдэлмэринүүд. Санжаева А.Б. - Улан-Удэ: Издательство Бурятского университета, 2000
4. Буряад хэлээр тестнүүд. Санжаева А.Б. - Улан-Удэ, 2001
5. Сборник сценариев уроков бурятского языка и литературы. - п. Усть-Ордынский, 2007
6. Буряад хэлэнэй бэшэгэй дүрим. Правила орфографии и пунктуации бурятского языка/ Л.Д. Шагдаровай ниитэ редакцяар. - 2-дохи заһагд.,нэмэгд. хэблэл. - Улан-Удэ: "Бэлиг" хэблэл, 2000

Сахим юртэмсын хэрэгсэл:

1. <https://buryadxelen.com/backend/web/burlang/default/index>
2. <https://burlang.ru/>
3. <https://nomoihan.com/>